

Obec Vranovice

Školní 1, 691 25 Vranovice
okres Brno-venkov, kraj Jihomoravský

Ministerstvo životního prostředí
Odbor výkonu státní správy IV
RNDr. Miroslav Rokos
Mezírka 1
602 00 Brno

Váš dopis zn/ze dne: Naše značka: 015/2024 Vyřizuje: Bc. Šárka Novotná Datum: 4. 1. 2024
k č. j.: MZP/2023/240/2365
k sp. zn.: ZN/MZP/2023/240/267

Vyjádření obce Vranovice k oznámení záměru „RS 2 VRT Modřice – Šakvice – Rakvice“

Dne 6. 12. 2023 byla na úřední desce Ministerstva životního prostředí zveřejněna dokumentace oznamovatele Správy železnic, s. p., Dlážděná 1003/7, 110 00 Praha 1, ve věci záměru „RS 2 VRT Modřice – Šakvice – Rakvice“ (pozn. zveřejněna v Informačním systému CENIA pod kódem OV7223).

V souladu s ustanovením § 8 odst. 3 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon EIA“), tímto podáváme v zákonem stanovené lhůtě vyjádření k výše uvedené dokumentaci v rámci zahájeného zjišťovacího řízení.

Dle přílohy č. 1 zákona EIA spadá uvedený záměr do kategorie „I/44“, přičemž příslušným orgánem k posouzení záměru je MŽP OVSS VII.

K podkladům oznámení záměru uvádíme doporučení, na které oblasti vlivů záměru na životní prostředí a veřejné zdraví požadujeme, aby byl při jeho hodnocení kladen zvýšený důraz:

- 1. Obecné připomínky k záměru VRT: Pro obec Vranovice v současné době výstavba VRT nepřináší žádný pozitivní přínos. Nová liniová stavba VRT znamená výrazné negativní dopady na celé území, vzhled krajiny, životní prostředí, zhoršení kvality života lidí v obci s dopadem snížení cen jejich nemovitostí. Zmíněná stavba fragmentuje katastr obce na tři díly, pokud si uvědomíme, že stávající železniční trať Brno – Břeclav již rozděluje katastr obce napolovic. Zastupitelstvo obce Vranovice na svém zasedání dne 26.8.2021 přijalo následující usnesení:**
 - Trasa VRT bude v místech křížení se silnicí č. 2/381 a železniční vlečkou provedena v zářezu (zahlobením do terénu).
 - V celém katastru obce Vranovice budou vybudovány migrační trasy zvířat.

Dále zastupitelstvo obce Vranovice na zasedání konaném 20. 6. 2023 přijalo usnesení:

- V katastru obce Vranovice bude v lokalitě Hájek vypracován projekt vybudování nadchodu VRT pro cyklisty a pěší – i s ohledem na naučnou stezku, probíhající danou lokalitou.
- Dále vedení obce požaduje zachovat některou z polních cest v severní části vranovického katastru, tak, aby mohli občané překračovat trasu VRT i mimo hlavní cestu na Pohořelice č. II/381.

2. Zachování přístupnosti krajiny a významných krajinných prvků, konkrétně zachování maxima stávajících polních cest a biokoridorů včetně těch v nedávné době nově vybudovaných z poskytnutých dotačních titulů:

V části trati VRT na katastru obce Vranovice od obce Žabčice k místnímu hřbitovu, nacházející se ve směru k obci Přibice bychom preferovali vedení trasy VRT v co nejhlubším zářezu, což by mělo kladný vliv na realizaci polních cest přes VRT, která by nemusela být vedena na vysokých náspech (*pozn.: záměr VRT v této části vede na horizontu a byl by nejvyšším bodem v krajině, které násypy zvyšují a bude v krajině působit pohledově zcela rušivě – stane se nežádanou dominantou*). V rámci projektu požadujeme vedle VRT vytvoření náhradního migračního profilu za migrační profil na km 24,40-24,70 U hřbitova, který je vymezen souvislým pásem stromů v blízkosti hřbitova mezi obcemi Přibice a Vranovice (LBC VR6), podél silnice II/381 a nově založenými lokálními prvky ÚSES RBK 147b a RBK 147a. Zničení přirozeného polního biokoridoru a výše zmíněných prvků ÚSES v severní části obce je hlavní připomínkou místního spolku Mysliveckého sdružení Vranovice – Přibice a Komise životního prostředí Rady obce Vranovice a místního pobočného spolku Českého svazu ochránců přírody - Šatava. Dále navrhujeme snížení terénního násypu nadjezdu silnice II/381 nad VRT na minimální možnou míru s ohledem na bezpečnost dopravy i skutečnost, že kromě silnice musí těleso VRT překonat i cyklostezku Vranovice – Přibice, kde jsou v současné době podél silnice č. II/381 vysázeny ovocné stromky, které by realizací VRT byly v násypu zničeny, přičemž dané stromky jsou nyní přirozenou přírodní bariérou mezi silnicí a cyklostezkou. Požadujeme v této souvislosti, aby tato bariéra byla zachována s ohledem na bezpečnost cyklistů. Podobně je tomu tak i v případě lesíku Hájek (RBC 221), ke kterému byly už v minulosti obci Vranovice vzneseny požadavky na vytvoření tunelu nebo jiného řešení, které by zmenšily dopady VRT na toto regionální biocentrum. Pokud by došlo k realizaci VRT v této lokalitě dle stávající projektové dokumentace budou tak z velké části zničeny nejstarší dřeviny vedeného lesíku, který slouží jako další pro obec Vranovice významné biocentrum. Při výstavbě etapy VRT na území katastru obce Vranovice v oblasti záboru pozemků dojde na území naší obce k největšímu záboru ploch pozemků určených k plnění funkcí lesa (22000 m²), ale i pozemků zemědělského půdního fondu (120000 m²), a to v porovnání s dalšími obcemi, přes jejichž území trasa VRT povede.

Shrnutí k bodu 2: kromě požadavku na snížení profilu VRT je nutné v rámci posuzování záměru určit rozsah poškození regionálních prvků ÚSES a ovocných alejí a uložit oznamovateli povinnost náhrady výsadby včetně zajištění následné péče o významné krajinné prvky. V rámci přeložky cyklostezky požadujeme její trasu u hřbitova i křižování maximálně oddělit od silnice II/381 - nejlépe samostatným přemostěním VRT. Při ztrátách pozemků obce bychom rádi za ně získali jiné náhradní pozemky nabídnuté např. Státním pozemkovým úřadem.

3. Minimalizace vlivu záměru na silniční dopravu v katastru obce Vranovice:

V rámci záměru stavby VRT je evidentní, že dojde k enormnímu navýšení pohybu nákladní dopravy – těžkých nákladních vozidel a techniky na pozemní úpravy, a to po celou dobu plánované výstavby na katastru obce s dopadem zhoršení podmínek v ovzduší pro občany z důvodu zvýšené prašnosti. Požadujeme v této souvislosti po oznamovateli zajištění opravy poškozené dopravní infrastruktury – místních komunikací po realizaci včetně dopravního značení pro zajištění dostatečné míry bezpečnosti na komunikacích při výstavbě.

K úpravě dopravní infrastruktury díky křížení VRT s místními a krajskou komunikací máme požadavek pro nalezení vhodného řešení úpravy křižovatky silnic č. II/381 s účelovou místní komunikací ulice Přibická v lokalitě U hřbitova, které je díky vedení trati v mírném zahlobení řešeno tak, že kvůli překonání trasy VRT nastoupá silnice do výšky a poté prudce klesá za hřbitov, kde se nově napojuje ulice Přibická a obslužná komunikace VRT na úzké křižovatce, kde se nachází v současné době zastávka autobusu. Rada obce a veřejnost požadují prověřit možnost nalezení bezpečnějšího řešení celé křižovatky úpravy projektu VRT v této oblasti.

Body k vyřešení požadavků v této oblasti:

- a. Pokud by došlo k zmírnění stoupání kolejí lokálky na Pohořelice tak, že by její profil stoupal od obce Vranovice pomaleji a u obce Přibice by byl zahloben v terénu cca o 500 m dál ve směru k železničnímu přejezdu č. P6991 – u železniční zastávky Přibice, došlo by k získání cenných metrů, aby mohla být trasa VRT zahlobena níže, na základě čehož by bylo možné snížit výšku stoupání silnice v lokalitě U hřbitova. Mohlo by tak být vybudováno pouze přemostění u železničního přejezdu č. P6990 v lokalitě zvané U zahrádky.
- b. Cyklostezka Vranovice – Přibice je ve stávajícím průběhu oddělená od hlavní silnice č. II/381 pruhem zeleně a stromy. Požadujeme prověřit maximální odsazení cyklostezky od silnice č. II/381, a to nejlépe vybudováním paralelního nadjezdu, případně rozšířením náspu směrem od obce Přibice a vedením cyklostezky z jižní strany hřbitova při zachování přístupu k parkovišti hřbitova.
- c. V rámci přístupu do „průmyslové zóny“ v ulici Přibická, kde působí firmy JAHO-OK s.r.o., ATRAX ENERGY MORAVA s. r. o., a další, bude nutné s ohledem na vjíždění nákladních vozidel a kamionů s návěsy nalézt vhodné stavební řešení úpravy pro plánovanou **nově vzniklou křižovatku ul. Přibická se silnicí č. II/381 pod hřbitovem, nejlépe s řešením jejího rozšíření o přípojovací pruhy, popřípadě vybudování křižovatky typu kruhového objezdu - připojení (vytížení viz kruhový objezd v polích na křižovatce Rajhrad/Ledce/Syrovice/Vojkovice), nebo územní studie propojení D2 a R52 na stránkách JMK, etapa C, D - viz zde https://www.kr-jihomoravsky.cz/archiv/oupsr/urbanisticke_studie/WEB_us_propoj_R52_I53_D2/1_e_tapa.htm**.
- d. V rámci etapizace stavby zajistit napojení nákladní dopravy z firem sídlících v areálu na ulici Přibická na silnici č. II/381.

- e. Provéřit na SÚS JMK a Odboru dopravy KÚ JMK intenzitu dopravy a dopravní proudy na silnici č. II/381 mezi Vranovicemi a Přibicemi, zjistit podklady dopravní zatíženosti a na jejich základě upravit řešení křižovatky.

Shrnutí k bodu 3: Nutné prověřit možnost snížení trasy VRT s následnou úpravou projektu. V případě, že nebude možno provést snížení, bude v každém případě nutné nalézt vhodnější řešení úpravy křížení silnic č. II/381 s napojením na místní komunikaci ul. Přibická v lokalitě U hřbitova, a to s ohledem na její budoucí provoz. Nejvhodnějším řešením by mohlo být vybudování silničního obchvatu obce Vranovice a Přibice.

4. **Připomínky k hlukové studii a modelu šíření hluku z VRT:**

V rámci metodiky postupu výpočtů bylo provedeno přímé měření hlučnosti vlakových souprav, vypracován 3D model měřeného místa, ověřeno nastavení a výběr souprav a prověřeno nastavení kolejí. Na základě těchto údajů byla vytvořena predikce hlukové zátěže pro vysokorychlostní trať. Autoři zpracované hlukové studie zvolili nepřilíživě vhodný model predikce šíření hluku, kdy použili německou výpočtovou metodiku Schall 03 (2014) s přizpůsobením pro nákladní vozy. Místo skutečné predikce hluku z vysokorychlostních vlaků se tak pokusili spíše o rekonstrukci výsledků měření hluku, což je zřejmé z jejich snahy ověřit nastavení a výběr souprav. Toto nastavení není skutečnou validací navrženého modelu emise hluku pro hodnocenou vysokorychlostní trať. Vzhledem k použité metodice výpočtu nelze tvrdit, že navržená protihluková opatření jsou dostatečně citlivá na specifika vysokorychlostních vlakových souprav a že zajistí splnění hygienických limitů hluku v okolí VRT. Studie také nezohledňuje problematiku technické seismicity, která je způsobená nepřírodními zdroji vibrací a strukturálního hluku. Jedním z těchto zdrojů je kolejová doprava. Každý zdroj vibrací nebo hluku šířeného vzduchem je i zdrojem hluku strukturálního. Tento hluk se pak šíří podložím v podobě mechanického vlnění, a způsobuje rušivé akustické jevy uvnitř přilehlých objektů. V rámci studie nebyl tento vliv záměru zohledněn a je nutné jej doplnit. Mechanické vibrace a tímto také vznikající druhotný sekundárně vyzářený hluk jsou při dlouhodobé expozici pro člověka škodlivé, nebo velmi nepříjemné, a snižují celkovou výkonnost práce.

Shrnutí k bodu 4: Požadujeme detailnější zpracování hlukové studie s přihlédnutím k výše zmíněným nedostatkům (*nevhodně zvolené modelové soupravě, strukturálnímu hluku apod.*).

5. **Technické nesrovnalosti projektu záměru zkoumaného v tomto řízení a platnou dokumentací, dostupnou na stránkách investora.**

Nalezené nesrovnalosti:

Viz tabulka na str. 77 záměru - "Stávající křížení a návrh úprav" na km 24,096 uvádí u polní cesty následující argument pro zachování: přístup k pozemkům a dále: V oblasti se předpokládá niveleta koleje VRT v náspu. Silnice bude vedena ve stávajícím směrovém řešení jako silniční podjezd. Je předpoklad směrové a výškové úpravy stávající silnice. Ve vlastním on-line projektu však tento podjezd neexistuje. Dochází tak k omezení přístupu občanů na pozemky.

6. **Adekvátní kompenzace pro občany a obec Vranovice:** Realizace projektu by měla být doprovázena odpovídající kompenzací pro občany obce Vranovice, jejichž majetková práva a kvalitu života postihne železniční výstavba, včetně zajištění provedení opravy rekreačních a naučných stezek (naučné stezky vrány Krákorky apod.), případně cyklostezek.

Shrnutí k bodu 6: Požadujeme opravu části naučné stezky a cyklostezek a případných dalších součástí infrastruktury, které budou zasaženy realizací výstavby VRT. Požadujeme také kompenzace za stavbu na vybudování a obnovu krajinných prvků, popřípadě jinou formou – např. finanční příspěvek investora na opravu společných zařízení nebo veřejné infrastruktury v obci např. kulturně-společenského areálu, některého ze sportovišť nebo školského zařízení v obci.

7. **Umístění trasy VRT – návrh alternativních tras:**

- a. Realizace trasy VRT tak, aby byla přimknuta k dálnici D2, by umožnilo vyhnout se mnohem více zastavěnému území obcí a chráněným přírodním územím. Tato trasa by byla také kratší, a tedy s nutností menší plochy záboru zemědělské půdy a tím i nižších nákladů, jak realizačních, tak následně i těch provozních.
- b. Další alternativa trasy VRT je umístění dalších kolejí ke kolejím stávajícím, neboť v současné době rychlost vlaků na traťovém úseku Brno – Břeclav je již velmi vysoká a úspora času v řádu několika minut nepřinese takový zisk jako projekt zcela nové železnice.

Shrnutí k bodu 7: Požadujeme prověřit alternativní možnosti vedení trasy VRT.

Obec Vranovice požaduje, aby oznamovatel (potažmo investor) a posuzovatelé záměru realizace projektu VRT zvážili všechny námi uvedené připomínky, které považujeme za oprávněné a vyplývající z detailní znalosti území obce. Kromě odborného posouzení negativních dopadů výstavby a provozu VRT, jako je hluk, prašnost a hydrogeologie, které budou součástí probíhajícího procesu EIA, klademe důraz na požadavky nalezení řešení pro eliminaci narušení krajinného rázu výstavbou VRT, zatížení dopravy a náhrady za zábor velké části území extravilánu obce Vranovice. Věříme, že uvedené připomínky a z nich vzešlá opatření, popřípadě úpravy projektu přispějí k snížení celkových dopadů výstavby na krajinu v našem regionu, potažmo naši obec a její občany. **Záměr výstavby projektu VRT bude mít nepochybně významný vliv na životní prostředí naší obce, a proto požadujeme, aby byl posouzen před povolením jeho realizace věcně příslušnými správními orgány zabývající se problematikou posuzování uvedeného vlivu podle příslušné legislativy.**

S přátelským pozdravem

Bc. Šárka Novotná
starostka obce Vranovice

Obec Vranovice
Školní 1, 691 25 Vranovice
www.vranovice.eu

Tel. 519 433 103 sekretariát
Tel. 519 433 101 starostka
podatelna@vranovice.eu

Bankovní spojení: ČS Břeclav
Číslo účtu: 1382190309/0800
IČ: 00283720, DIČ: CZ00283720